

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 26 mars 2012

Ö 5692-10

KLAGANDE

RA

SAKEN

Ansökan i hovrätt om återställande av försutten tid

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Övre Norrlands beslut 2010-11-11 i mål Ö 860-10

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen undanröjer hovrättens beslut och visar målet åter till hovrätten för fortsatt behandling.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

RA har yrkat att Högsta domstolen ska undanröja hovrättens beslut och visa målet åter till hovrätten för fortsatt behandling.

Dok.Id 65655

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15-15:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstadamstolen.se	

Gällivare tingsrätt har avgett yttrande.

SKÄL

Bakgrund

1. Gällivare tingsrätt meddelade den 15 mars 2010 dom i ett mål där RA var part. Sista dag för överklagande var den 6 april 2010. Ett överklagande från RA som kom in till tingsrätten den 12 april 2010 avvisades eftersom det hade kommit in för sent. Avvisningsbeslutet vann laga kraft den 21 september 2010 när Högsta domstolen beslutade att inte meddela prövningstillstånd.
2. I ett e-postmeddelande till tingsrätten den 10 oktober 2010 uppgav RA bl.a. att hon hade bevis för att hon hade postat överklagandet av tingsrättens dom i god tid före den 6 april 2010. Ett undertecknat exemplar av e-postmeddelandet gavs in den 14 oktober 2010 tillsammans med den angivna bevisningen.
3. Tingsrätten återsände den 18 oktober 2010 de handlingar som hade kommit in den 14 oktober 2010 till RA, varvid tingsrätten samtidigt i ett följebrev upplyste henne om att ”det du nu kan göra är att du skriver till Hovrätten för Övre Norrland och begär återställande av försutten tid”.
4. Den 27 oktober 2010 ansökte RA hos hovrätten om återställande av försutten tid för överklagande av tingsrättens dom. Hon bifogade både de handlingar hon hade fått tillbaka från tingsrätten och tingsrättens följebrev. Genom det överklagade beslutet avvisade hovrätten hennes ansökan om återställande av försutten tid med hänvisning till att den hade kommit in för sent till hovrätten.

När ska en ansökan om återställande av försutten tid ges in?

5. Enligt 58 kap. 12 § rättegångsbalken ska ansökan om återställande av försutten tid göras inom tre veckor från det att förfallet upphörde och sist inom ett år från det att tiden gick ut. I ett fall som detta skulle ansökan ha gjorts i hovrätten. Tiden bör, när ett överklagande har avvisats som för sent inkommet, räknas från den tidpunkt då avvisningsbeslutet vann laga kraft (se NJA 1983 s. 418 och NJA 1987 s. 455).

6. Enligt 10 kap. 20 a § rättegångsbalken ska rätten, om den i samband med att en ansökan ges in finner att den saknar behörighet att ta upp målet eller att i annan ordning pröva ansökan men att en annan domstol skulle vara behörig, lämna över ansökan till den domstolen, om sökanden inte har något att invända mot detta och det inte heller finns något annat skäl mot att ansökan överlämnas. Regeln innebär att domstolen kan underlåta att lämna över en ansökan endast i de angivna undantagsfallen. Ansökan ska anses ha kommit in till den senare domstolen samma dag som den kom in till den domstol som först tog emot ansökan.

7. I förarbetena till bestämmelsen, som trädde i kraft den 1 juli 1996, sägs att den bör ges en analogisk tolkning beträffande ansökningar om resning eller återställande av försutten tid liksom vid klagan över domvilla (se prop. 1995/96:115 s. 132).

Bedömningen i detta fall

8. En ansökan om återställande av försutten tid för överklagande av tingsrättens dom skulle ha getts in till hovrätten senast den 12 oktober 2010, dvs. tre veckor efter Högsta domstolens beslut den 21 september 2010 att inte meddela prövningstillstånd i fråga om avvisning av RAs överklagande.

9. RAs e-postmeddelande till tingsrätten den 10 oktober 2010 utgjorde en ansökan om återställande av försutten tid som gavs in till en domstol inom fristen enligt 58 kap. 12 § rättegångsbalken. Eftersom bestämmelserna om överlämnande i 10 kap. 20 a § rättegångsbalken bör tillämpas analogt i ett fall som detta, skulle tingsrätten ha överlämnat hennes ansökan till hovrätten. Det framstår som uteslutet att RA skulle ha haft någon invändning mot ett överlämnande, om hon hade tillfrågats. Inte heller i övrigt fanns det något skäl mot ett överlämnande. Tingsrätten har för övrigt i sitt yttrande till Högsta domstolen angett att det var så hennes skrivelse borde ha hanterats.

10. RA gjorde i hovrätten gällande att hon hade gett in en ansökan om återställande av försutten tid till tingsrätten den 10 oktober 2010, dvs. inom treveckorsfristen (jfr p. 8). Av tingsrättens akt framgick det också att hon hade gett in en ansökan dit inom fristen. Mot den bakgrunden har hovrätten inte omedelbart kunnat avvisa RAs ansökan av det skälet att den hade kommit in för sent till hovrätten. Ett ställningstagande till hennes ansökan har förutsatt att det först kunnat klarläggas hur tingsrätten hade handlagt den ansökan som hon gett in dit. Det har varit oklart om tingsrätten slutligt behandlat ansökan eller om det fortfarande var aktuellt att fatta beslut om att lämna över den till hovrätten. Inte heller har det varit klart om ärendet avslutats vid tingsrätten på något annat sätt än genom ett överlämnande, närmast genom ett beslut om avvisning eller om avskrivning efter återkallelse, och om RAs ansökan i hovrätten kunde vara att uppfatta som ett överklagande av ett sådant avgörande.

11. Hovrättens avvisningsbeslut har således fattats med ett ofullständigt underlag. Hovrättens beslut bör därför undanröjas och ärendet visas åter till hovrätten för fortsatt behandling.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Ann-Christine Lindeblad, Gudmund Toijer, Johnny Herre, Ingemar Persson (referent) och Martin Borgeke
Föredragande justitiesekreterare: Magnus Wulkan